

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet

En ny lag om forskningsetiska krav på och etikprövning av forskning som avser människor (Ds 2024:21)

Mot bakgrund av de intressen som Åklagarmyndigheten har att bevaka lämnas följande synpunkter.

9 kap. Forskning som ska kräva etikgodkännande samt särskilda regler avseende viss forskning

Åklagarmyndigheten har ingen erinran mot utredningens förslag att undanta viss forskning från kravet på etikgodkännande.

12 kap. Tillsyn och straff

Åklagarmyndigheten välkomnar utredningens förslag att tillsynsmyndigheten ska kunna meddela granskningsbeslut och att regeln om åtalsanmälan ska vara fakultativ istället för obligatorisk. Granskningsbeslut är ett effektivare verktyg för att åstadkomma efterlevnad av den föreslagna nya lagen än straffrättsliga förfaranden. Dessutom ökar beslutsformen tillsynsmyndighetens möjligheter att göra vägledande uttalanden, vilket kan leda till färre lagöverträdelser i framtiden. Eftersom ringa överträdelser av lagen inte ska leda till ansvar är det också rimligt att inte alla misstänkta överträdelser behöver anmälas till åtal.

Åklagarmyndigheten tillstyrker förslaget att undanta forskning som innefattar behandling av känsliga personuppgifter eller personuppgifter om lagöverträdelser från det kriminaliserade området. Överträdelser av den föreslagna lagen såvitt gäller nämnda forskning är inte allvarligare än att de kan hanteras genom andra, mindre ingripande, tillsynsåtgärder.

Detta yttrande har beslutats av ställföreträdande chefen för Utvecklingscentrum, överåklagaren Mikael Björk, efter föredragning av extra åklagaren Julia Cedergren. I den slutliga handläggningen av ärendet har också vice överåklagaren Åsa Hiding deltagit.

På Åklagarmyndighetens vägnar

Mikael Björk

Julia Cedergren

Kopia till

Kommunikationsavdelningen

Rättschefen

Biblioteket